

Marja Pruis, 22 mei 2022

Pracht documentaire David! Zo mooi, krachtig en aandachtig. Gefeliciteerd met dit kunstwerk.

Stephan Sanders, 23 mei 2022

Wat een stoutmoedig begin, fantastisch gevonden, al die negatieve reacties achter elkaar, je houdt je hart vast....maar gaandeweg de film leer je Tamar te begrijpen – nee, niet meteen te verontschuldigen – en zie je hoe haar dominant- flirterige en betweterige houding ook haar overlevingsmechanisme was. En zij blijft magisch om naar te kijken en naar te luisteren.

Een schitterend portret, wat een werk, maar alles de moeite waard.

Marleen Spanjaard, 23 mei 2022

De mooie, voor mij onbekende, archiefbeelden, familiefoto's, alle poezen, die soms zo geestig Renate illustreerden: een prachtig portret. Ik geniet ook altijd zo van al je beeldrijm, als dat zo heet, en van de manier waarop je de overeenstemmende, of eventueel tegenover gestelde, uitspraken van alle geïnterviewden achter elkaar zet. En dat je zo geestig bent, ook in je films.

Bart van Heerikhuizen, 24 mei 2022

Wat een schitterende film! Hartelijk gefeliciteerd met dit monument. Jammer dat mijn promotor, Joop Goudsblom, de documentaire niet meer heeft kunnen zien. "A stunning beauty", zei hij, en dat toont de film onweerlegbaar, te beginnen met de sepia ingekleurde foto's uit de Berlijnse kinderjaren. En dan die waakzame, onderzoekende blik in de eerste seconden van beide afleveringen: daar zit alles in. De korte interview-uitspraken waarmee deel één opent werken schokkend, maar de kijker wordt zo wel vanaf de eerste beelden het verhaal binnen gezogen. Ik was al onder de indruk van Uw films over Toby Vos, die van het Vondelpark naar de Bijlmer werd verbannen, en over Foto-Eddy ("Ik wilde je even feliciteren met de verjaardag van je vader."), maar hier heeft U zichzelf overtroffen. De film bereikt wat de stukken van RR ook vaak teweeg brengen: de kijker/lezer dwingen om mee te voelen en vooral om mee te *denken*. Soms "schuurt het" (zoals dat tegenwoordig vaak wordt genoemd), wordt het zo pijnlijk dat je denkt "kan dit onderwerp alsjeblieft niet even worden overgeslagen?", maar ook die momenten dragen bij aan ontroering over dit gecompliceerde en vaak ook prachtige leven.

Adriaan van Dis, 25 mei 2022

Steengoed. Prachtig gecomponeerd stemmenspel. Vol tegenstelling én genegenheid. Echt heel bijzonder en integer document. Ik hield al van Renate en nu nog meer. Dank zij jou. Hulde!

Adriaan van Dis, 26 mei 2022

Nog mooier dan eerste aflevering, beste David. En die katten...wat een vondst. Renate als kat. Zeer gefeliciteerd!

Elja de Lange, 27 mei 2022

Ha David, wat heb ik weer genoten van je tweeluik. Het tempo, de herhalingen van zinnen, de humor (Rinus F die een balletje draait uit zijn neus), de poëzie (poes, vruchten uit de boom). Ik vind het virtuoos.

Eddy de Jongh, 27 mei 2022

Met grote aandacht en genoeg is hier gekeken naar de hergeboorte van Renate, om het tautologisch uit te drukken. Hulde, hulde! Dat we onder de indruk zijn van je nieuwe meesterwerk betekent niet dat er geen kritische gedachten in ons opwelden. Ik vond dat vooral het eerste deel wat meer *redundancy* had mogen hebben en wat minder snelheid – zoals in je film over Eddy en zeker die over Peter Vos. In bepaalde delen komen er wat teveel *talking heads* achter elkaar aan het woord, staccato in sneltreinvaart. Sommigen moesten het doen met ongeveer drie seconden, zoals Dineke Willems die ik als willekeurig voorbeeld noem ('het was een hartstikke leuke school', en weg was ze weer). Wat we misten was tempovermindering ten behoeve van een volle belichting van haar ideologie, aan de hand van een of meer van haar belangrijkste stukken.

Vorige alinea's, dat zal duidelijk zijn, behelzen desiderata die typisch zijn voor iemand die in tekst denkt en die gemakkelijk praten heeft. En bovendien zonder rekening te houden met de visie en beperkte gereedschapskist van de cineast. Die, minder dan éénmeternegentig, toch groot (en groots) genoeg was om heel veel voor mekaar te krijgen.

Jan Bosdriesz, 27 mei 2022

Je toont je weer met hart en ziel een chroniqueur van - ik weet even geen beter woord - het menselijk tekort. Over hoe we, voorzien van niet alleen sympathieke, maar ook onuitstaanbare eigenschappen, het bestaan de baas proberen te blijven. Ik heb weer gefascineerd zitten kijken.

Hedy d'Ancona, 27 mei 2022

David, gefeliciteerd. Het is een prachtig portret geworden van een uitzonderlijk wezen. Natuurlijk ook een arrogante lastpak. Heel goed dat je die compilatie van critici aan het begin had gezet. Mijn levenslange bewondering voor haar was niet dankzij haar goede eigenschappen maar ondanks haar minder aantrekkelijke kanten. En jouw film was voor mij een bevestiging van mijn attitude. Aandoenlijk vond ik al die, nu oude heren, die hun vroegere katzwijn probeerden te omschrijven en ontroerend hoe je het verlangen naar die nooit teruggekeerde vader vorm had gegeven. Daardoor werd ook begrijpelijk dat verlaten voor haar onverdraaglijk was. Nou ja, ik hou op met analyses van jouw kunstwerk via dit kabouterscherf. Goed, dat je het gedaan hebt!

Allard Bon, 27 mei 2022

Wat een ongelooflijk genuanceerd portret van Renate Rubinstein heb je gemaakt. Ik heb nu echt het idee dat ik haar gekend heb.

Gea Karhof, 28 mei 2022

Geweldige docu David! Wij hebben genoten. Ik kende haar enigszins als een onaardig persoon en kreeg dat bevestigd. Maar het beeld verbreedde zich zo na het zien van jouw film.

Thijs Bongers, 28 mei 2022

Je hebt wederom een meesterwerk afgeleverd. Als geen ander weet je de kijker te bombarderen met ogenschijnlijk onbelangrijke details die samen zorgen voor een onontkoombare couleur locale. Het enige waar ik soms wel een beetje moeite mee had was de razendsnelle opeenvolging van de fragmenten. Mensen vielen elkaar

telkens op een haartje na niet in de rede. Maar het ademloze gevoel dat ik daardoor soms kreeg is hoogstwaarschijnlijk leeftijdsgerelateerd. Ik word binnenkort 78.

Hans Fels, 28 mei 2022

Nou David. Heel goed. Ademloos deel twee gekeken. Kol Hakavod [alle eer].

Deen van der Zaken, 28 mei 2022

David, wat heb je met 'Tamar' een meesterlijke film gemaakt. Ademloos gekeken!

Annemiek Mattern, 28 mei 2022

Hi David, inmiddels heb ik jouw pareltje, zeg maar “parel” twee keer bekeken en het blijft een hele mooie, indringende film waarbij je op het puntje van je stoel zit. De tweede keer zag ik meer details waardoor de film voor mij meer diepgang kreeg. De film begint met verteller, biograaf Hans Goedkoop, die met zijn zoetgevooisde stem een historisch beeld schetst van het meisje Renate wiens vader wordt vermoord en dat zich later ontpopt als een visionaire columniste met een vlijmscherpe pen die de discussie niet schuwt, maar juist aangaat. De film zelf is rijk gelardeerd met openhartige giftige uitspraken van Renates familie en vrienden die van het doek spatten. Petje af voor David de Jongh en zijn interviewtechnieken. Verder zijn de Siamezen in de film een metafoor voor Renates leven: van blazende kittens via adorabele Siameesjes tot een oudere, zieke kat. Daarnaast is de montage van de film brutaal, snel, verfrissend en de muziek is goed gekozen. Tot slot bevat de film de nodige humor: zo is de scene met het Italiaanse wagentje hilarisch doordat ze dwars tegen het verkeer inrijden, met gevaar voor eigen leven. Kortom, een mooie indringende film: goede inhoud: historisch materiaal en verteller Goedkoop, goede interviewtechniek van regisseur David de Jongh, mooie montage en dito muziek. Ik hoop op een nominatie; nog beter: een Gouden Kalf want dat heb je meer dan verdiend.

Amber Heuwekemeijer, 28 mei 2022

David, om maar met de woorden van Rinskje Koelewijn in huis te vallen: de lengte van je arbeid spat ervan af! Ik ben er nog stil van en je documentaire houdt mij enorm bezig. Was ze eenzaam? Was ze alleen maar met zichzelf bezig? Heeft ze ooit echt een geluksgevoel gehad? Ik ben blij dat je niet alleen de mensen met negatieve gevoelens aan het woord liet, maar ook de positievelingen. Ik schaar me daar graag onder. Ik ben diep onder de indruk van jouw documentaire over haar en vind het verrassend dat je eindigt met Hans Goedkoop. Voor Renate denk ik dat ze een zwaar leven heeft gehad. Heel ongelooflijk knap hoe je met heel veel beeldmateriaal en geluidsfragmenten deze documentaire tot stand hebt gebracht. Ik kijk uit naar een volgende!

Daniël de Jongh, 30 mei 2022

Gefeliciteerd met Tamar, de zoveelste puzzel die je tot een indrukwekkend einde hebt gebracht. Bovendien eentje die je stukken sneller hebt weten te leggen dan Hans Goedkoop, ook al bedrijft hij een andere tak van sport.

Je zal ongetwijfeld weer uren aan beeldmateriaal overboord hebben moeten gooien.

Max Pam schreef over die spectaculair stukgelopen relatie met Hugo Brandt

Corstius – vast balen dat die episode eruit moest?

De recensies zijn er verder niet minder lovend om volgens mij, en ik heb zelf met

belangstelling gekeken. Ik wist eigenlijk maar weinig van Rubinstein af, maar ja, zij

was dan ook van ver voor mijn tijd. Wat er voor zoveel mannen nou zo aantrekkelijk aan haar was, bleef voor mij een beetje een raadsel.

Had je die even sympathieke als onfortuinlijke Maurits zover gekregen om met dat oranje karretje halsbrekende toeren in het Amsterdamse verkeer uit te halen? Van die scènes keek ik wel even op, *Wegmisbruikers* op SBS was er niks bij!

Elsa Roose, 30 mei 2022

We hebben beide afleveringen over Renate nu twee keer bekeken. De tweede keer zie je nog meer dan de eerste keer. De docu ook opgenomen. Wat ben je hier toch ontzettend goed in. En wat een ongelooflijke hoeveelheid materiaal verzameld. Tamar, Tamar, Tamar, Tamar, TAMAR. Fantastisch. Knap gedaan. Het was weer echt kijkgenot!

Els van Diggele, 30 mei 2022

Ik heb genoten. Ronduit prachtig, prikkelend en heel mooi gedaan. En wat een werk moet de montage van al de citaten zijn geweest... Ik ben verder benieuwd naar jouw oordeel over Rubinstein. Ze was met zichzelf bezig, maar was ze echt narcistisch? Dat ze niet makkelijk was moge duidelijk zijn: als je moeilijk doet over haricots verts en sperzieboontjes weet je genoeg. Maar ze was tegelijkertijd een prikkelende vrouw waar de vitaliteit en dwarsigheid vanaf droop. Ik ben benieuwd of je ook boze reacties hebt ontvangen. Maar zoals Renate R zelf zegt: als niemand kwaad wordt kun je je afvragen of je er nog wel goed aan doet te blijven schrijven. Heel verfrissend, trouwens. En dan dat woord 'fantastisch', als ze vertelt dat ze op een dag een hele zaal tegen zich heeft. Ook al zo verfrissend. In een tijd waarin onze beroepsgroep vooral uit mensen bestaat die erg vol zijn van zichzelf en waar de ijdelheid vanaf druipt, snak je naar onafhankelijke denkers die eens een steen in de vijver gooien en tegen kritiek kunnen. RR was in dat opzicht een verademing. (Weinreb is een andere discussie.) Nogmaals heel veel dank!

John Reid, 1 juni 2022

Had nog uren mogen duren. Heerlijk. Dank je wel.

Bertram Mourits, 2 juni 2022

Het is echt een indrukwekkend geheel. Aanvankelijk ogenschijnlijk vormloos en daarom compleet vanzelfsprekend (zo vanzelfsprekend dat je je afvraagt wat Goedkoop ervan weerhoudt het gewoon effe op te schrijven...). Maar heel mooi gedaan: alles stroomt in elkaar over, en zo krijg je de boel in puzzelstukken opgebouwd. ('Heel ritmisch' zegt iemand een keer over Tamar: geldt voor je docu ook) Wonderlijk ook, met hoe weinig aarzeling ook de naasten van alles en nog wat zeggen: je hebt duidelijk veel vertrouwen gewonnen. Het lijkt neutraal, Weinreb is een verschrikkelijk verhaal, en toch wint ze zich voor je. (En dus ben je niet neutraal, maar dat kan ook niet en hoeft ook niet). En ondanks al dat gemopper op haar: leuk, bijzonder mens, jammer dat ik die gemist heb, dat gevoel krijg je ook.

Suzanne Raes, 3 juni 2022

Wat heb je een boeiend en wervelend tweeluik gemaakt. Zo knap dat het zowel biografisch en psychologisch zo'n goede analyse geeft van deze bijzondere vrouw. Ondanks dat je zou kunnen denken dat ze te lang dood is om nog interessant te zijn heb je haar juist heel dichtbij en urgent gebracht. Je doet echt ook recht aan haar werk.

Jeroen Wolf, 6 juni 2022

Het was weer een genot, deze film van jou. Marjoleine en ik hebben hem gisteren en eergisteren bekeken en we hebben gesmuld. Rijk aan materiaal, lekker vlot gemonteerd, die katten werkten geweldig. En zelfs Do ist der Bahnhof! zat erin ;-). Af en toe hadden we even moeite om stemmen te identificeren: is dit Renate of iemand die vertelt..? Wie is hier nu aan het woord? Maar dat is een miniem puntje van kritiek. Wat een vreselijk mens/heerlijke vrouw. Onaantrekkelijk bij tijd en wijle prachtig. Zo kwetsbaar en sterk. Een waardige toevoeging aan je oeuvre: een echte David de Jongh, gefeliciteerd!

Kenneth van Zijl, 16 juni 2022

Godskolere! in 1 ruk je tweeluik achtermekaar gezien. Wat heb je een geweldig ding gemaakt!! en wat een bizar poezenmerk. Als van faraos...

Carolien Schoenmakers, 15 juli 2022

Je precieze formuleren, de nauwkeurigheid in beeld, en het werk om iedereen zo breed mogelijk het palet rondom Renate Rubinstein te laten schetsen, alle aspecten erin, het heeft grote indruk op me gemaakt. De hoeveelheid ingekleurde foto's, die krokodil op het strand, de kleuren; die rijkheid maakte je film meer dan een portret van Renate Rubinstein voor me, het is bijna een richtlijn hoe te kijken en luisteren naar mensen. Aandachtig, vol compassie, gelaagd, intelligent en spannend. Door Tamar ben ik je andere werk gaan kijken (raar dat ik het niet eerder opgemerkt heb, maar ook fijn om erin te duiken in korte tijd). Intens en geestig, er zit zoveel in, ik vind het geweldig. [...] Ook genieten is je podcast over de Annapurna beklimming, en zeker ook je film over jeugdheld Peter Vos. En niet te vergeten die over je eigen vader. Zo compromisloos jezelf te laten zien in je werk da's heel wat. Ik ben blij dat ik je werk ontdekt heb.